

Titel: Tiende Afsnit.

Citation: "Tiende Afsnit.", i *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1875*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-r01-shoot-chptrd1e44934.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1875

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Tiende Afsnit.

Slutningsbestemmelser.

Nogle så Overgangsbestemmelser høre med til at fuldstændiggjøre Udkastet om Straffe«

retsplejen. Den i § 490 givne Hovedregel kræves af Forholdets Natur. Den mere betryggende Behandling af Sagerne, som Loven indfører, må finde Anvendelse i alle Tilfælde, der ikke allerede have fundet Afgjørelse. De to sidste Paragrafer give særlige Regler om Retsmidlers Anvendelse i Sager, som ere afgjorte under den ældre Rets Herredømme. Den nye Lovs Påankesystem kan ikke overføres på domme, der ere afsagte under den ældre Rets Herredømme. Men ligesom Retterne, der fåe med Påanke at gjøre, blive andre (jfr. Udkast til Lov om Domsmagts Ordning m. m. § 149), således må også den nye Anklagemyndighed overtage de Funktioner, som i Anledning af sådan Påanke vilde påhvile øvrigheden eller en beskikket Aktor. Derimod må de nye Regler om Straffesagers Gjenoptagelse finde Anvendelse også på ældre Sager; herved blev kun den i de forandrede Kompenceforhold grundede Regel i § 492 i Slutningen at tilføje. At Ingen i Henhold til § 40 1ste Stykke skal

kunne andrage på Gjenoptagelse af disse ældre Sager, påbydes af Hensynet til de Misbrug, der ellers let vilde indtræde. At også de nye Regler om dommes Fuldbyrkelse må finde Anvendelse ved domme, der ere afsagte for den nye Lovs Træden i Kraft, se § 491 i Slutningen, følger af sig selv.

At det nærværende Udkast ikke i sin Helhed uforandret kan blive Lov for Færøerne, er indlysende. De stedlige Forhold udelukke Forudsætningerne for en stor Del af den i Udkastet indeholdte Ordning. Om andre, vigtige Dele af Udkastet gjælder det derimod, at de med større eller mindre Lempelser kunne og fornuftigvis bør gjøres anvendelige på Færøerne. At træffe Bestemmelse herom må imidlertid være en særlig Lov forbeholdt.

Et af Kommissionens Medlemmer, W. Ussing, der ikke har kunnet slutte sig til foranstående Udkast, skal angående sin særlige Stilling tillade sig at bemærke følgende.

Som det i Udkastets foran givne Motivering er bemærket, ere de forskjellige Forstag, der tidligere ere blevne gjorte til at fåe Grundlovens § 74 bragt til Udførelse, alle gåede ud fra, at der ikke er nogen Nødvendighed for, til dette Øiemed at gjøre nogen anden principiell Forandring i den nu bestående Retsorganisation end den, der må indtræde for de Sager, som skulle undergives Påkjendelse af Nævninger. Derimod indstrænker Kommissionsflertallets her foreliggende Forslag sig ikke hertil. Ikke blot hvad de sidstnævnte Sager angår, gjør det den af den nye Indretning nødvendigt flydende Forandring i de gjældende Væneathingsregler, men det vil, at også med Hensyn til andre kriminelle Sager skal den nu gjældende Regel, at disse i Første Instants skulle behandles og påkjendes ved de lokale Underretter, Være afstaffet. Kun i de i Udkastets § 8 omhandlede Undtagelsestilfælde skulle disse Underretter vedblive at fungere som første Instants; men iøvrigt skal Reglen Være den, at de 6 Kollegialretter, som Flertallet vil have oprettet for hele Landet, i første Instants skulle behandle og påkjende alle de kriminelle Sager, for hvilke der ikke særligt er fastsat noget Afvigende.

Det er imidlertid efter min Opfattelse at anse som et betydeligt Fortrin ved vor nuværende Retsordning, at den Jurisdiktion, der er tillagt de lokale Underretter, er en almindelig Jurisdiktion, der ikke er indstrænket til enkelte Sager, der ere betragtede som mindre vigtige,

og at som følge deraf ingen Beboer af Landet i noget Retsforhold har sit værnething i Første Instants længere borte fra sig end i det højeste i den nærmeste kjøbstad. Det kan overhovedet ikke betragtes anderledes end som ganske naturligt, at alle de, der bo fjernede fra de større Befolkningscentra ikke kunne ønske Forandringer, der nøde dem til at søge hen til disse i Anliggender, som de have Været vante til at kunne erholde ordnede i en Nærhed, der var dem bekvemmere; men færligt tror jeg, at det vil vise sig forbundet med de største Ulemper, når det med Hensyn til de almindeligst forekommende kriminelle Sager skal gjøres til Regel, at disse alene kunne behandles og Påkjendes i enkelte større Centralbyer, i Stedet for at der hidtil ikke har Været nogen kjøbstad, hvor der ikke har Været en Domstol med den dertil fornødne Competence. Foruden at en sliig Forandring ikke vil kunne foregå uden særdeles betydelige Omkostninger for det Offentlige, vil den efter min Formening bidrage til i det Hele at gjøre Kriminalretsplejen langsommere, og ved Siden af de Ulemper, den ofte vil medføre for de Tiltalte, vil den især blive til en følelig Bebyrdelse for de Mange, hvem det derved gjøres besværligere og bekosteligere at opfylde deres Borgerpligt at møde som

Deponenter og Vidner i de kriminelle Sager.

At Forandringen, således som den er foreslået, i Almindelighed taget vil Være mere stadelig end gavnlig for Kriminalprocesfernes hurtige Tilendebning, vil efter de Oplysninger, der haves i Kriminalstatistikken, neppe kunne betvivles. I Tidsrummet fra 1ste Juli 1866 til 31te December 1870 er der ved Underret-

terne pådømt ialt 10925 kriminelle Sager, og deraf ere omtrent 70 Procent pådømte i løbet af de første 2 Måneder, efterat undersøgelsen var påbegyndt, I en Del af disse Sager vil der vel have fundet Appel til Overretten Sted; men dette kan i intet Fald antages at have været Tilfældet med mere end højst 16 Procent af samme; thi større har ikke den Procentandel af samtlige Sager været, der har Været gjenstand for Appel. Man kan derefter sige, at i det Allermindste 54 Procent af alle de kriminelle Sager ere blevne endelig afgjorte i mindre end 2 Måneder efter Underfogelsens Påbegyndelse; men at dette er en Hurtighed, der ikke vil kunne nåes under den Procedure, der nu er foreslået, kan vel neppe findes tvivlsomt, når tilbørligen overvejes, at i de Sager, hvor Kollegialretsbehandlingen anvendes, skal undersøgelsen ved Underretten ikke derfor bortfalde, men i Stedet for nu at Være den endelige, gå over til at blive en forberedende, der skal påfølges af en ny Afhøring af den Anklagede og Vidnerne for kollegialretten. Der er vel en Del kriminelle Sager, i hvilke ikkun meget lave Straffe kunne idømmes, med Hensyn til hvilke det er foreslået, at de skulle vedblive at behandles og påkjendes ved Underretterne; men de, for hvilke Kollegialretsbehandlingen skal Være Regel, når ikke Bestemmelsen i Udkastets § 8 Nr. 3 i det konkrete Tilfælde medfører en Undtagelse, ere dog det langt overveiende Antal. Til disse sidste Sager høre nemlig blandt mange andre Sagerne om almindeligt (ikke undtaget) Tyveri, Hæleri og Bedrageri, og af de i Aarene 1866—70 kriminaliter Tiltalte udgjorde de, der tiltaltes for de her nævnte 3 Forbrydelser, alene over 72 pCt. af hele Antallet.

Men er det en Ulempe, at procesgangen i mange af disse Sager vil blive langsommere, er det i mine Øine endnu betænkeligere at ville pålægge Befolkningen den overordentlige Byrde, som det vil medføre, når Enhver, der gjør Anmeldelse om at være bestjålet eller bedragen, og overhovedet Enhver, der kan blive stævnet til Vidne i en Sag af den omhandlede Beskaffenhed, skal Være udsat for at kaldes til at møde, måske endog gjentagne Gange, på et af de 6

Steder, hvor der er Kollegialret, hvor langt dette endog er fjernet fra hans Bopæl. Det Besvar, som herved påbyrdes, kan Være få stort, at man endog kan opkaste det spørgsmål, om ikke Mange, fremfor at udsætte sig herfor, ville foretrække at lade de mindre Forbrydelser, de gjøres til Gjenstand for, blive uanmeldte, hvorved en for Retssikkerheden meget betænkelig Tilstand kunde indtræde.

Der kan ganske vist nævnes andre, højt civiliserede Lande, i hvilke det ikke er indrettet således, at hver Mand har sit personlige Værnething så nær ved sig, som hos os er Tilfaldet. Men i flere af de Lande, hvor denne Fordel savnes, er en Bestræbelse henimod dens Opnåelse umiskjendelig, og fordi der er andre Lande, f. Ex. Tyskland, hvor denne Bestræbelse ikke hidtil sees at have gjort sig gjældende, idet Øjet der ikke endnu synes at være blevet åbnet for Ønskeligheden af en Forandring i det engang Tilvante, derfor bliver det ikke mindre misligt, hos os at ville berøve Befolkningen en Fordel, som den igjennem en lang Tids Brug er bleven vant til kun at betragte som naturlig og selvfølgelig, og hvis Savn derfor ikke kunde

undlade at blive føleligt. Skjønt Retskredsene

i Tyskland ere større end hos os, er det derhos at bemærke, at når der her kun skal Være

6 Første Instantses Kollegialretter, vil Forholdet blive aldeles omvendt; man vil ikke blot optage de tyske Indretningers Ulemper, men man vil forøge og forstørre dem i en overordentlig Grad.

Og spørger man nu, hvilke andre Hensyn der skulle motivere en så væsentlig Omdannelse af vor nuværende Retsforfatning, da kan, som antydet, en tilstrækkelig Gruud ikke søges i Indførelsen af Nævningeinstitutionen, der vel må medføre en Forandring i Procesmåden i de Sager, hvor Nævninger skulle dømme, men i og for sig ikke kan drage konsekvenser efter sig

også for de Sager, i hvilke Nævninger ikke skulle tilkaldes. I Flertalsforslagets Begrundelse er dette da ikke heller påstået, men den foreslåede Ordning er motiveret derved, at man har anbefalet endnu flere indgribende Forandringer i Kriminalprocessen, som måtte gjøre det

utilrådeligt at betro den dømmende Myndighed til en Enkeltdommer.

Det er naturligt, at den Tanke, at komme bort fra Enkeltdommerne, undertiden har måttet fremkomme; men kom det blot an på at udføre denne Tanke, vilde man neppe flå ind på den af Flertallet valgte Vej. Langt naturligere end at berøve de mange Lokalteter, der nu have Underretter, sådanne, måtte det synes at Være, at lade disse bestå og derimod give Underdommerne Meddommere, tage ud af Befolkningen på lignende Måde som Nævningerne. På samme Tid som man vil indsøre Nævninger i de vigtigere Sager, kan man dog ikke gjøre gjældende, at det i de mindre vigtige skulde Være nødvendigt, at alle Dømmerne vare retslærde, så at man skulde Være nødt til at søge hen til de større Byer for at få et tilstrækkeligt Antal til Dommervirksomheden Kvalificerede. Men i Almindelighed taget lader det sig overhovedet neppe med nogen

føje påstå, at der praktisk skulde have vist sig nogen virkelig Trang til at få den nuværende Indretning med Enkeltdommere i første Instants afløst af en Kollegialretsordning. Jeg skal ikke undersøge, hvor udbredt eller hvor grundfæstet det Ønske kan antages at Være, som skulde få sin Opfyldelse ved, at der i visse Arter Kriminal­sager tilkaldes dommere, der ikke ere Embedsmænd, og som har fået sit Udtryk i Grundlovens Bud om Nævningeinstitutionens Indførelse; men jeg finder intet Datum for, at der i andre Henseender, forsåvidt Dommerne vedblive at være Embedsmænd, skulde Være fremkommet Ønsker i Befolkningen om nogen Forandring i den nuværende Retsorganisation, og navnlig er det mig ganske fremmed, at der i større eller mindre Kredse skulde have dannet sig nogen Mening om, at Retfærdighedens Håndhævelse skulde være mindre betrygget udenfor end i Kjøbenhavn, fordi det i Kjøbenhavn ikke er en Enkeltdommer, men den af flere dommere bestående Kriminalret, som har Domsmagten i Første Instants. Jeg har aldrig opdaget Andet, end at man i Almindelighed har fundet sig aldeles tilstrækkelig betrygget imod uretfærdige domme ved den Adgang, der haves

til at appellere fra Enkeltdommerne til de højere Retter, og jeg tror ikke, at man skal kunne påvise Erfaringsdata, der kunde godtgjøre, at denne almindelige Opfattelse hviler på noget Feilsyn.

Men efter Flertallets ovenfor påpegede Motivering kan der neppe heller være nogen Tvivl om, at dets Fordring om en Kollegialret i Første Instants ikke vilde Være fremkommet, hvis det ikke tillige havde sigtet hen på den Indskrænkning af det nuværende Appelinstitut, som det har forestået for at få gennemført det Umiddelbarhedsprincip med Hensyn til Bevisførelsen, hvorpå det har lagt så stor en vægt. Gående ud fra, at den Domstol, hvis Medlemmer personligen have set og hørt den Tiltalte og Vidnerne, må Være bedre istand til at danne sig den rigtige Mening om Sagens Sammenhæng end en anden Domstol, der kun har skriftlige Referater at bygge sit Resultat på, vil Flertallet, at den Opfattelse af det Faktiske, hvortil den Ret er kommen, der har havt Fordelen af den umiddelbare Samværen med de afhørte Personer, overhovedet ikke

bør kunne omstødes ved Appel, så at Appelinstanten under dens prøvelse af hin Rets Dom skal lade stå urokket, hvad der med Hensyn til spørgsmålet om, hvad der er bevist eller ikke er blevet antaget af samme. Det er denne Myndighed til at dømme uden Appel over det Faktiske, som Flertallet ikke har villet indrømme en Enkeltdommer; men efter min Formening vil det også — og det er for mig en anden særdeles betydende Indvending imod den foreslåede Forandring — Være i en ikke ringe Grad betænkeligt at indrømme en fådan Myndighed til en første Instants Kollegialret.

I Retfærdighedens Interesse er det i mine Vine af ikke mindre Vigtighed, at der haves Appel med Hensyn til Faktum end med Hensyn til jus. Man kan indrette den Domstol, der skal dømme over Faktum, så betryggende man vil både med Hensyn til de Personer, hvoraf den sammensættes, og med Hensyn til de Midler, der gives dem ihænde til at komme til Sandhedens Erkjendelse; Muligheden af, at der i det Moment, da Afgjørelsen skal falde,

under Indflydelsen af et netop da stærkt fremherskende Indtryk, kan gjøre sig en Overilelse eller en Vildfarelse på Grund af et, i sig selv endog let gjennemskueligt, falsk Skin gjældende, er ifølge den menneskelige Naturs Svaghed så meget at befrygte, at det må synes højst betænkeligt at gjøre det til en Grundsætning, at den således engang afsagte Dom ikke skal kunne omgjøres, men stå uangribelig for enhver Revision. Og om jeg end kan indrømme, at det til Bedømmelse af en Sags Sammenhæng ofte kan yde en væsentlig Hjælp, selv personligen at se og høre Parterne og Vidnerne, kan jeg dog på ingen Måde erkjende, at Afgjørelser af Dommere, der have havt denne Hjælp, ikke i mange Tilfælde med største Nytte ville kunne underkastes en prøvelse af andre Dommere, der kun have skrevne Akter at dømme efter. Det umiddelbare, almindelige skjøn har sin store Betydning, men den største værdi må dog altid tillægges de Bevisdata, der ikke unddrage sig en Formulering i bestemte Ord, som nedstrevne ville angive Indholdet med Præcision, og Løshed i Bedømmelsen modvirkes ikke på nogen bedre Måde, end når Hensynet til, at der kan komme en prøvende Revision, nøder til på ethvert Punkt, hvor det lader sig gjøre, at søge at få en sådan nøiagtig Formulering frem. Det er efter min Formening Nævningeinstitutionens største Skyggeside, at den ikke lader sig forene med Indretninger, der muliggjøre en gjentagen prøvelse af Bevis­spørgsmålet. At dette er en Skyggeside af alvorlig Betydning, har Erfaringen fra alle Lande, hvor Institutionen er indført, så tilstrækkelig godtgjort, at der neppe er Mange selv af dens ivrigste Beundrere, der ville forsøge at nægte det. Men kan man nu endog mene, at Fordelene ved Nævninger i andre Retninger ere så overvejende, at denne Mangel bør oversees, følger deraf ikke, at man skulde finde det tilstedeligt at afskaffe Fortidens derimod rettede Garantier også på det Område, hvor disse, fordi nævninger der skulle holdes ude, uden Vanskelighed kunne bibeholdes, og hvor derhos Intet vil haves af den Betryggelse, som Nævningeinstitutionens Venner dog ville mene, at denne Institution for en

Del er istand til at yde. Heller ikke bør det formentligen lades ubemærket, at forsåvidt der lægges en få overordentlig vægt på den umiddelbare Opfattelse, der nåes ved den personlige Samværen med Vidnerne og den Anklagede, er det dog et stort Skår i den Oprindelighed og Friskhed, som skulde give den umiddelbare Opfattelse dens Værdi, der både ved nævningeprocessen og ved den Kollegialretsproces, som Flertallet vil have indført, gjøres derved, at der skal forudgå Forhandlingen en omhyggelig Forundersøgelse af en anden Domstol, som naturligen må give de Pågjældendes fornyede Optræden for den dømmende Ret Karakteren af en, væsentlig ved det, som alt tidligere er passeret, bestemt Repetition af den under

Forundersøgelsen indtagne Holdning. Det Umiddelbarhedsprincip, som man vil hævde, må for så vidt endog synes fyldigere fyldestgjort under vor nuværende Retsforfatning, som der under denne erholdes Dom af selve den, der har ledet den Første retslige undersøgelse, og således fra først af har modtaget det umiddelbare Indtryk både af Vidnerne og den Anklagede.

Hvorom Alting imidlertid end er, er det for mig en afgjørende Betragtning, at det, hvis jeg har Ret i, at den hidtidige kriminelle Retspleje, ved Siden af i mange Slægtrækker at have nydt en ubestridelig, almindelig Agtelse hos Befolkningen, også i Virkeligheden har fortjent denne Agtelse ved den Retfærdighedens og Samvittighedsfuldhedens Aand, der gennemgående har karakteriseret den, er det urigtigt at lade Bestræbelserne for på gavnlig Måde at reformere den ved at afhjælpe, hvad enkelte Mangler der i Tidens Lob kunne have vist sig, gå over til en Omstyrtelse af det hele overleverede Grundlag, hvorpå den hviler, og Opførelsen af en Nybygning, der ikke finder nogen Støtte i Fortidens Traditioner, men har en rent theoretisk Basis, hvilket, selv om de til Grund liggende Theorier skulde Være mindre

ensidige og mere værdifulde, end jeg anser dem for at være, altid på Samfundsinstitutionernes Område har den uhyre Mislighed, hvorpå selv de bedst udtænkte Revolutioner på

dette Område have strandet, at den theoretiske Forudberegningens Udførelse må overlades Organer, der forinden have været aldeles fremmede og for en Del endog ville Være uimodtagelige for den nye Tankegang. Om Nævningeinstitutionen kan det dog anføres, at den kan påberåbe sig fremmede Landes Exempel, men om den videre Gjennemførelse af det såkaldte Umiddelbarhedsprincip ved de af Flertallet anbefalede Kollegialdomstole af Statsemedsmænd kan dette end ikke siges. Hvilke Theorier der end i Udlandet kunne være opstillede om det Naturlige og Konsekvente i, i den anførte Retning at indføre en Analogi i Behandlingen ved nævningeretterne og ved de andre Retter, sees dog så Lidet at være sket til at bringe dette i praktisk Udførelse, at Udlandets Exempel snarest netop måtte synes at føre til at lade disse Theorier ligge.

Efter min Overbevisning er der, når bortses fra de Forandringer, der, når nævningeinstitutionen skal indføres for visse Sager, må indtræde ved Behandlingen af disse, på det Område af den kriminelle Retspleje, hvor denne Institution ikke kommer til at virke, kun Lidet af indgribende Betydning, som der er Trang til at føge forandret i den nuværende Ordning. Således som Udviklingen i Tidernes Lob nu har formet Procesmåden, kan det vistnok med Føje siges, at Anvendelsen af Aktorer i de to første Instantser, i hvilke Dommens Grundlag er et umiddelbart Aktstudium fra Dommernes Side, i sig er overflødig, så at der, uden at Noget derved vilde tabes, kunde ved Siden af en, dog ikke betydelig økonomisk Besparelse, opnåes en Vinding med Hensyn til Sagernes hurtige Fremme ved at lade Aktoraterne i disse Instantser bortfalde. Også kunde adskilligt unyttigt Ophold spares ved i de samme Instantser at lade Defensionen bortfalde i alle de Sager, som ganske vist ikke vilde Være få, i hvilke den Anklagede på Forespørgsel derom erklærede, at han ikke ønskede nogen Defensor. Et andet Middel til at fremme Afgjørelsernes Hurtighed vilde Være at udvide Kredsen af de Sager, i hvilke der istedetfor det ordinære Antal af 3 Instantser kun indrømmes 2, hvilket sidste Antal

ganske vist i mange Slags Sager må ansees aldeles tilstrækkeligt. Jeg skal endvidere henpege på, at det muligen vilde være til Nytte, om der gaves de overordnede Retter Lejlighed til, når de dertil fandt Anledning, mere umiddelbart at gribe ind i den kriminelle Underfølgelse end det nu kan ske, ligesom jeg heller ikke skal bestride, at det med Hensyn til, hvorledes det skal bestemmes, om Eag skal anlægges, kan Være tvivlsomt om ikke en anden Ordning vilde være at foretrække for den nugældende. Men Intet af, hvad der her er berørt, vilde føre til store eller gennemgribende Forandringer. En Anke, der undertiden er bleven ført over den kriminelle Retsplejes Tilstand her i Landet, er den, at det skulde Være forbundet med altfor stor en Vanskelighed at få Dom over Forbrydere, der ikke kunde bevæges til selv at bekjeude sig skyldige, og det kan neppe heller nægtes, at under den tidligere Tids Lovgivning og Retspraxis var denne Anke ikke ganske ugrundet. Men efterat Bevis ved Indicier udtrykkelig er blevet hjemlet på den Mand, som det er sket ved Forordn. 8de September 1841, må Lovgivningens herhenhørende Bestemmelser vistnok ansees for fyldestgjørende, og vel skal det ikke bestrides, at Domstolene, den nævnte Forordning uagtet, have haft møje med at losrive sig fra den ældre Praxis, således som det så ofte går, hvor der efter den nye Lovregels Beskaffenhed må Være overladt Anvenderens subjektive skøn et stort Spillerum; men Enhver, som har fulgt Udviklingen af den kriminelle Retspraxis i de senere Aar, må dog erkjende, at det Princip, at det, når samtlige Omsterndigheder i deres Forening ingen rimelig Tvivl lade tilbage om den Anklagedes Skyld, ikke bør

hindre hans Domfældelse, at der mangler egen Tilståelse, stadig er trængt mere og mere igjennem, og jeg tror, at man kan Være aldeles forvissat om, at dette med Nutidens Anskuelse stemmende Princip endelige Seir vil Være fuldstændig sikret uden alle nye Lovforskrifter, ja uden at sådanne i nogen mærkelig Grad vilde kunne virke til en Påstyndelse i denne Henseende. Dette Princip Seir fører også med nødvendig Konsekvens med sig en Foran-

dring i de Maximer, der have Været iagttagne med Hensyn til at holde den Anklagede arresteret under Forundersøgelsen. For så vidt der stundom kan være ført Klage over, at der havdes for liden Betænkelighed ved at anordne og derefter forlænge sådanne Arrestationer, er det at erindre, at den tidligere i så Henseende

fulgte Fremgangsmåde stod i den nøjeste Sammenhæng med den Nødvendighed, der var for at erhverve den Pågjældendes Tilståelse, når en Domfældelse skulde kunne ventes, og med denne Nødvendigheds Bortfalden indtræder, som Erfaringen utvivlsomt allerede har vist, af sig selv den Varsomhed i Anvendelsen af Arrestationsmyndigheden, hvortil der, når de herskende Regler om Bevisets Tilvejebringelse tillader det, ikke mangler tilstrækkelige Opfordringer for Undersøgelsesdommeren.

Overhovedet kan jeg, for at jeg i få Ord skal gjentage den Opfattelse, der har Været den ledende for mig, ikke se Andet, end at det ikke uden virkelig Uretfærdighed kan benægtes, at der på vor kriminelle Retsplejes Gebet, i det Hele og i det Store betragtet, efterhånden er foregået en sådan, de fremkomne Krav imødekommende, tidssvarende Udvikling, at der forsåvidt ikke en Indførelse af Nævningeinstitutionen i visse Sager tildels vil angribe den derved rejste Bygning, i denne må søges det ene naturlige Grundlag for de videre Forbedringer, der kunde Være at ønske, og med en sådan Overbevisning er det mig umuligt at overtale mig til at stemme for et Forstag, der aldeles vil bryde med denne Udvikling for at gjøre et forsøg med at stabe noget i det Væsentlige fuldstændigt Nyt.